

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

§. 1. *Climata secundùm antiquos.*

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

CAPVT III.

De Climatis.

§. I. Climata secundum antiquos.

DIERVm augmentum quò magis ab Æquatore receditur, & acceditur ad polum primus omnium tradidisse videtur, Crate Grammatico teste apud Geminum cap. 5. elementorum Astronomiæ,

HOMERVS, hic enim Odyf. 10. loquens de Læstrigonibus docet, noctis, & diei vias hîc propè esse,

Ἐγὼς ἀρ νυχθόσε κ' ἡμερὸς εἰσι κέλευθοι.

Propè enim noctis & diei sunt viæ.

Quibus verbis depingere videtur inclinationem Sphæræ, cuius meminit Pytheas Massiliensis in libris suis de Oceano, cum narrat Barbaros indicasse sibi vbi Sol occumberet his quidem duab⁹, illis verò tribus horis, quibusdam autem paruo interuallo statim exurgeret. Notauit idem Crates Homerum agnouisse Climata per menses lib. 15. Odyf. cum de Cymmeriis loquitur, quibus poëticâ licentiâ omnem adimit lucem, quæ tamen illis verè cum Sole post sex menses redditur. Id expressit ingeniosè Aratus cum dixit, *Ortus & occasus simul misceri.*

GEMINVS postea, qui vixit Syllæ temporibus, meminit Climatum distinctiùs, appellâtque Clima Rhodium 14. horarum cum ¹/₂; Romanum 15. & alia vsque ad 24. horas vbi Tropicus totus apparet: ac deinceps ait diem esse vnus mensis, duorum, &c. vide caput eius 5. vbi doctrinam Climatum expeditissimam leges.

STRABO eam quoque ex Hipparcho tradidit, & nouem Climata appellauit. Primum per Meroen horarum 13. Secundum per Syenem hor. 13. ¹/₂; Tertium per Alexandriam 14. 15. per Rhodium 14. ¹/₂; 15. per Romam 15. 16. per Pontum 15. ¹/₂; 16. per Borysthenem 16. 17. per Mæotidem 17. 18. denique quod tantum extremum appellat horarum ferè 24. Cæterum eorum distantiam per gradus non assignat, sed per stadia quorum 700. tribuit vni gradu maximo.

PTOLEMÆVS denique omnium accuratissimè hoc dierum

TABVLA PARALLELORVM EX ALMAGESTO PTOLEMÆI

Libro Secundo
Capite Sexto

PARALLELI	NOMINA PARALLELORVM	DIES ALTISSIMI TVDO TIALIS POLI				PARALLELI	NOMINA PARALLELORVM	DIES SOLSTITIALIS HOR. MI.	ALTISSIMO POLI			
		BOC.	MI.	GR.	MI.				GR.	MI.		
I	ÆQVATOR	12	0	0	0	XXIV	PER CATVRACTO RIV. Magna Britan	17	47	37	0	
II	PER INSVLAM TAPROBANAM	12	17	4	17	XXV	PER AVSTRALIA Parue Britannia	18	0	38	0	
III	PER SINVM AVALITIVM	12	30	8	27	<i>Exinde non procedit per decremēta Quadrantis sed Semibore, quia Trepidatōes hic paralleli in æquā terræ Spatio</i>						
IV	PER SINVM ADVLITICVM	12	47	12	30	XXVI	Per Mediam PARVA BRITANN	18	30	39	30	
V	PER MEROEN Insulam	13	0	16	27	<i>Exinde parallelus non vocat, sed his verbis vtitur VBI DIES EST TOT HORARVM</i>						
VI	PER NAPATA Regiam Æthiopia	13	17	20	14	XXVII	Per Borealia PARVE BRITAN	19	0	61	0	
VII	PER SYENEN	13	30	23	31	28	PER INSVLAS EBVDAS	19	30	62	0	
VIII	PER PTOLEMADE que est in Thebaide et dicit Mercuri	13	47	27	40	29	PER THYLEN	20	0	63	0	
IX	PER INFERIOREM REGIONE Ægypti	14	0	30	22	<i>Exinde neqz parallelus nominat, neqz nominibus suis appellat, et per horas Integras decreseunt</i>						
X	Per Mediam PHONICIAM	14	17	33	18	IN DE	30	PER SCYTHICAS GENTES IGNOTAS	21	0	64	30
XI	PER RHODVM	14	30	36	0	NY ME RVS	31	EXINDE	22	0	65	30
XII	PER SMYRNEN	14	47	38	37	NOX	32	NVLIA NOMINA	23	40	66	0
XIII	PER HELLESPTV	15	0	40	36	AD DI TYE	33	ADDVNTVR	24	0	66	40
XIV	PER MASSILIA	15	17	43	3	<i>Necat hic obliquum Circulum qui per Medium horarum est esse eundem cum Horizonte videlicet nostre Arctico Respondet</i>						
XV	Per Mediam PONTV	15	30	45	1	LVCS INCREMĒTA PER MĒSES						
XVI	Per Fontes DANVBII	15	47	46	31	PARALLELI	LVX CONTINVA	Alti poli GRA. MI.				
XVII	Per Ostia Ili BORYSTHENIS	16	0	48	32	I	VNIVS MENSIS	67	17			
XVIII	Per Mediam palude MÆOTIDA	16	17	50	0	II	DVORV MENSIVM	69	30			
XIX	Per Australissima BRITANNIE	16	30	51	37	III	TRIV MENSIVM	72	20			
XX	Per Ostia El. RHENI	16	47	52	30	IV	QVATVOR MENSIV	78	20			
XXI	Per Ostia Fluui TANAI DOS	17	0	54	1	V	QVINQVE MENSIV	84	0			
XXII	Per BRIGANTIV Mangua Britannia	17	17	55	0	VI	SEX MENSIVM	90	0			
XXIII	Per Mediam Magna BRITANNIA	17	30	56	0	<i>HIC DIES VNVS ET VNA NOX SEX MENSIV FACIUNT ANNV</i>						

Hic gradus est totius partis

augmentum expressit cap. 6. lib. 2. Magnæ Constructionis, vbi tamen tantum meminit Parallelorum. Postea nihilominus cap. 7. & 12. Climatam mentionem facit. Tradidit & tabulam Parallelorum cap. 24 lib. 1 Geographiæ, sed à superiore nonnihil discrepantem, propterea quod in eâ tantum orbis sui delineationem cogitabat. Itaque tabula ex cap. 6. Almagesti petita tibi omnium antiquarum instar esse debet, ideóque híc appinximus emendatam.

§. 2. *Climata secundum recentiores.*

NOMEN.

CLIMATA à verbo κλίμα nomen habent, quoniam petuntur ab inclinatione Sphæræ: quare à Vitruuio dicuntur *inclinationes*, à Gellio *deuergentiæ*, à Iouiano Pontano parùm Latinè *Clini*. Putant etiam aliqui apud Plinium *segmenta* nuncupari, sed huius auctoris mentem non sunt assecuti.

DEFINITIO.

Clima est spatium terræ duobus parallelis comprehensum, cuius finis, diem Solstitialem seu longissimum dimidiâ horâ productiorem habet, quàm initium. Ita Clima continet duos parallelos, aut tres computatis extremis.

Est autem PARALLELVS spatium terræ, cuius finis diem maximum habet, quadrante vno longiorem quàm initium. Hic autem *Parallelus Climatam* dicitur cum addito, ad differentiam gradus latitudinis qui simpliciter *Parallelus* appellatur.

NVMERVS.

Numerantur Climata 24 quia cum ab Æquatore numerentur, sub quo dies semper est horarum duodecim, & terminentur in circulis polaribus vbi dies maximus est 24. horarum, duodecim horæ in duas partes sectæ, reddunt 24. diuersitates diei Solstitialis per semihoras crescentis, & 48. parallelos, siue augmenta per quadrantes.

D